

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122408227
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6122408227.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú B. A., nar. XX.XX.XXXX a F. A., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti rodičov matky G. N. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. 2, XXX XX W. W., zastúpená advokátom JUDr. Petrom Bacíkom, so sídlom Lazovná 45, 974 01 Banská Bystrica a otca P. P. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. O. XX, XXX XX O., v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/145/2022-64 zo 7. októbra 2022, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie mení tak, že dočasne upravuje styk otca s maloletými deťmi B. A., nar. XX.XX.XXXX a F. A., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi počas vianočných prázdnin v školskom roku 2022/2023 odo dňa 22.12.2022 od 18.00 hod. do 26.12.2022 do 18.00 hod. a od 01.01.2023 od 18.00 hod. do 06.01.2023 do 18.00 hod.
- II. Otec je oprávnený maloleté deti v stanovené dni a hodiny prevziať pred vchodom do obytného domu matky a je povinný v stanovené dni a hodiny maloleté deti odovzdať matke pred vchodom do obytného domu matky.
- III. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom pripraviť a otcovi styk s maloletými deťmi umožniť.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie konajúc o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom B. A. a F. A. (ďalej len „maloleté deti“) a zároveň o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenie upravil dočasne styk otca s maloletými deťmi na vianočné sviatky roku 2022 tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletými deťmi počas vianočných prázdnin roku 2022 odo dňa predchádzajúceho vianočným prázdninám od 18.00 hod. do 31.12.2022 do 18.00 hod. s tým, že si maloleté deti prevezme v určený deň a čas pred vchodom do obytného domu matky a v určené dni a hodiny maloleté deti odovzdá matke pred vchodom do jej obytného domu. Matke uložil povinnosť deti na styk s otcom pripraviť a otcovi styk s maloletými deťmi umožniť.

1.1 Podľa dôvodov rozhodnutia otec žiadal neodkladným opatrením upraviť jeho styk s maloletými deťmi počas vianočných sviatkov roku 2022 na čas od 22.12.2022 od 18.00 hod. do 30.12.2022 do 18.00 hod. nepretržite s tým, že by v osobnej starostlivosti matky boli deti počas vianočných prázdnin v čase od 30.12.2022 od 18.00 hod. do 06.01.2023 do 18.00 hod. nepretržite. Dôvodom navrhovaného neodkladného opatrenia bolo, že v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 19P/18/2021 bol styk upravený v nedostatočnom rozsahu iba na bežný pracovný týždeň a párne víkendy a matka nie je ochotná dobrovoľne umožniť otcovi širší styk s deťmi počas školských prázdnin a sviatkov. V roku 2021 neboli deti s otcom cez Vianoce, pretože matka trvala na dodržaní dohodnutého styku v rozvodovom konaní.

1.2 Okrem úpravy styku cez vianočné prázdniny roku 2022 žiadal otec navrhovaným opatrením znížiť jeho vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 19P/18/2021-156 z 09.07.2021 po 400,- € na každé dieťa zvlášť s odôvodnením, že takto určené výživné nezodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam plniť si vyživovaciu povinnosť a to až do právoplatného skončenia konania o zmenu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. V tejto časti súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol majúc za to, že zákonné podmienky na rozhodnutie o znížení vyživovacej povinnosti otca určeného súdnym rozhodnutím formou neodkladného opatrenia splnené nie sú.

1.3 Po zistení, že vianočné prázdniny v školskom roku 2022/2023 sú určené na čas od 23.12.2022 (piatok) do 07.01.2023, pričom posledným dňom vyučovania pred začiatkom prázdnin je štvrtok 22.12.2022 a prvým dňom vyučovania po skončení prázdnin je deň 9. januára 2023 určil súd prvej inštancie styk otca s maloletými deťmi na čas od štvrtku 22.12.2022 (deň predchádzajúci vianočným prázdninám) do 31.12.2022 (podľa výroku rozhodnutia), avšak podľa dôvodov rozhodnutia len do 30.12.2022 do 18.00 hod. Okresný súd osobitne pripomenul otcovi, že rozhodnutím o úprave styku neodkladným opatrením sa maloleté deti nezverujú do osobnej starostlivosti otca a jeho vyživovacia povinnosť dočasnou úpravou styku nie je dotknutá a počas obdobia vianočných prázdnin sa bežný styk otca s deťmi vykonávať nebude. Tento sa začne opätovne vykonávať až po skončení vianočných prázdnin určených na školský rok 2022/2023.

1.4 Svoje rozhodnutie o úprave styku podriadiť súd prvej inštancie ustanoveniam zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“) o neodkladných opatreniach - § 325 ods. 1 a § 326 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d), § 336 ods. 1, § 337 ods. 1 a ustanoveniam § 360 ods. 1, § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“). Rozhodnutie o čiastočnom zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je odôvodnené znením ustanovenia § 366 C. m. p., podľa ktorého môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, ale toto zákonné ustanovenie neumožňuje upraviť vyživovaciu povinnosť znížením výživného.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie len matka maloletých detí s návrhom na jeho zmenu tak, že súd dočasne upraví styk otca s maloletými deťmi počas vianočných prázdnin v roku 2022 odo dňa predchádzajúceho vianočným prázdninám od 18.00 hod. do 26.12.2022 do 18.00 hod. a od 01.01.2023 od 18.00 hod. do 06.01.2023 do 18.00 hod. s odôvodnením, že v zásade proti úprave styku otca s deťmi počas vianočných sviatkov nenamieta, ale nesúhlasí s termínmi uvedenými v rozhodnutí, ktoré nezohľadňujú individuálne podmienky v rodine a neprihliadajú na najlepší záujem maloletých detí. Maloletý F. nie je zvyknutý tráviť tak dlhý čas bez matky. Poukázala na to, že rozhodnutie súdu ide nad rámec samotného návrhu otca, ktorý žiadal upraviť styk na čas od 22.12.2022 iba do 30.12.2022 a súd prvej inštancie, aj keď podľa dôvodov rozhodnutia vyhovel návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vo výroku rozhodnutia určil styk otca s deťmi až do 31.12.2022. Zdôraznila, že už v lete roku 2022 upravil súd neodkladným opatrením styk otca s deťmi v mesiacoch júl a august 2022 a styk s maloletým F. na obdobie celého týždňa sa ukázal ako nevhodný vzhľadom na jeho vek a proces socializácie, kedy syn nebol pripravený na také dlhé odlúčenie od matky. Po návrate od otca bol veľmi uplakáný, nechcel sa od matky vzdialiť ani na chvíľu. Nerozumel tomu, prečo musel byť tak dlho bez matky. Byť bez matky 9 nocí od 22.12.2022 do 31.12.2022 je pre maloletého F. nezvládnuteľné. Už v roku 2021 sa s otcom dohodli, že štedrý deň v roku 2021 strávia deti u matky a v roku 2022 budú u otca. Nemá v pláne porušovať dohodu, preto navrhuje upraviť styk otca s deťmi odo dňa predchádzajúceho vianočným prázdninám od 18.00 hod. do 26.12.2022 do 18.00 hod. a od 01.01.2023 od 18.00 hod. do 06.01.2023 do 18.00 hod. Matkou navrhovaný styk umožní otcovi stráviť s deťmi spolu 4 a 5 nocí a nie nepretržite 8 nocí, ako navrhoval otec a zároveň ide o styk dlhší o 1 noc oproti žiadosti otca.

2.1 S rozhodnutím súdu v časti zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zníženia výživného matka súhlasí.

3. Otec ani kolízny opatrovník vyjadrenie k odvolaniu matky nepodali.

4. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní matky podľa § 34 C. s. p. prejednal vec nariadenia odvolacieho pojednávania (z dôvodu, že zákonné podmienky pre jeho nariadenie v konaní o neodkladnom opatrení podľa § 385 ods. 1 C. s. p. naplnené neboli), iba v rozsahu odvolania matky, aj keď podľa § 65 C. m. p. nie je rozsahom odvolania viazaný, keď proti zamietajúcejmu výroku uznesenia súdu prvej inštancie otec odvolanie nepodal a dospel k názoru, že odvolanie matky je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 C. s. p. zmeniť.

5. Zo spisu odvolací súd zistil, že rodičia maloletých detí sú rozvedení manželia, ktorých práva a povinnosti k maloletým deťom boli upravené rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 19P/18/2021-156 z 09.07.2021 tak, že maloleté deti boli na čas po rozvoze zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich zastupuje a spravuje ich majetok a styk bol upravený dohodou rodičov vždy na utorok a štvrtok bežného týždňa v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod. a každý páry týždeň v roku od soboty 09.00 hod. do nedele 17.00 hod. nepretržite s oboma deťmi naraz, pokiaľ sa otec nedohodne s matkou najneskôr 24 hodín pred časom stretnutia inak. V rodičovskej dohode sa otec zaviazal platiť výživné na každé dieťa zvlášť po 400,- € mesačne. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/106/2022-13 z 29. júla 2022 upravil styk otca s maloletými deťmi počas letných prázdnin na každý páry týždeň od pondelka do nedele. Dňa 6. septembra 2022 podal otec na Okresný súd Banská Bystrica návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktorým sa domáhal zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností z rozvodového rozsudku a súčasne aj dva návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré pojednáva Okresný súd Banská Bystrica po vyriešení procesných otázok príslušnosti v rámci konania o veci samej. Uznesením o dočasnej úprave styku počas vianočných prázdnin školského roka 2022/2023 bol upravený styk otca v zmysle jeho návrhu na nepretržitý čas od 22.12.2022 do 31.12.2022. Dátum 31.12.2022 je zrejme chyba v písaní, ktorú súd prvej inštancie neodstránil. V dôvodoch rozhodnutia uvádzal okresný súd, že vyhovel návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia na čas do 30.12.2022. Matka v odvolaní tvrdí, že medzi ňou a otcom detí existovala dohoda ohľadom vianočných prázdnin roku 2022, ktorú by dodržala, ale ak má byť styk otca s deťmi upravený rozhodnutím súdu, žiadala skrátiť čas pobytu detí u otca s ohľadom na vek maloletého F., ktorý nočné prespatia bez matky v domácnosti otca v počte 9 nocí bez problémov nezvládne.

6. Potrebu neodkladnej úpravy pomerov podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku opísal otec detí tak, že sa s matkou na styku s deťmi počas vianočných sviatkov roku 2021 ani počas letných prázdnin v roku 2022 nedohodol a týmto rozhodnutím si mieni zabezpečiť styk s deťmi cez Vianoce roku 2022. Z otcom predloženej e-mailovej komunikácie s matkou odvolací súd zistil, že rodičia maloletých detí neodkážu konštruktívne komunikovať o práve otca stretávať sa s deťmi nad rámec styku určeného rozhodnutím Okresného súdu Zvolen o rozvoze ich manželstva, čím považuje zhodne so súdom prvej inštancie potrebu bezodkladnej úpravy pomerov až do rozhodnutia o veci samej v zmysle § 325 ods. 1 C. s. p. za preukázanú.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C. s. p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Maloletý F. je vo veku 4 rokov, kedy i keď navštevuje materskú školu, je vzhľadom na svoj vek primárne fixovaný na matku, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Svedčí o tom aj výsluch maloletého pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo 17.10.2022, kde maloletý uviedol svoje meno, vek troch rokov, že býva s B. a mamkou v Bystrici, kde sa mu páči a nechce, aby to bolo inak, u maminky má svoju izbičku, chodí do škôlky, kde sa mu páči, má tam kamarátov, chodí aj k ockovi, kde má tiež svoju vlastnú izbičku. Keď je u ocka, tak sa spolu hrajú, spinkajú a papajú, u maminky robí to isté a dobrí sú na neho obaja rodičia. Matka nepopiera, že je otec schopný postarať sa o maloleté deti aj počas ich nepretržitej prítomnosti v jeho domácnosti po dobu niekoľkých dní. Rovnako dlhý čas ako navrhuje matka počas vianočných prázdnin strávili deti u otca aj počas letných prázdnin. Odvolací súd akceptujúc návrh matky na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie odôvodnený vekom a záujmom maloletých detí zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že styk otca s deťmi počas vianočných prázdnin v školskom roku 2022/2023 upravil v dvoch prerušených obdobiach, aby maloleté deti neboli viac ako týždeň odlúčené od matky, strávili aj s ňou vianočné sviatky v roku 2022 a neboli cez najväčšie rodinné sviatky v roku ukrátené o jej prítomnosť. Týmto rozhodnutím nebude ukrátený ani otec, keď čas, ktorý môže s deťmi stráviť prevyšuje ním navrhované obdobie.

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).